

IGOR BRAJNIK, LEGENDA IZ TRSTIČJA

// Lovrenc Lipej

Igor med rednim spremljanjem stanja v NR Škocjanski zatok, 2. julij 2008
foto: **Tadeja Oven**

Ko sva se z Igorjem spoznala, sem bil še študent biologije. Takrat Igor s svojo podobo, ki me je spominjala na Indijanca Winnetouja, junaka knjig Karla Maya, ki je bila za mojo generacijo skorajda obvezno branje, ni dajal videza nekega resnega ornitologa. A resnica je bila povsem drugačna; Igor je bil utelešenje univerzalnega ornitologa, ki je prepoznal ptice po silhuetah, oglašanju, petju in tudi zunanjih morfoloških znakih, kadar jih je obročkal. Ne spomnim se, da bi kdaj ostal brez odgovora na moja radovedna vprašanja. A name je najmočnejši vtis naredila njegova človečnost, ki se je kazala pri reševanju ranjenih in poškodovanih ptic. V svoji voljери je poskušal rehabilitirati mnoge ptice in jim dati možnost, da se vrnejo v naravno okolje. Tudi sicer bi Igorja opisal kot toplo in pošteno osebo, upodobitev altruističnega zanesenjaka, ki črpa energijo iz narave in predvsem družine.

Igor, med obročkanjem pogosto obdan z vedoželjnimi (NRŠZ, 14. april 2014)
foto: **Bojana Lipej**

Z Igorjem sem preživel veliko lepih in zabavnih trenutkov v naravi, od katerih se še posebej rad spominjam obročkanja na ornitološki postaji na Barju blizu Vrhnike in obiskov planinskega orla (*Aquila chrysaetos*). Igor, mojster obročkanja, me je na ornitološki postaji naučil prepoznavanja različnih vrst vrbnic, ravnanja z ujetimi srakoperji in opravljanja biometričnih meritev. Že takrat sem se čudil, od kod mu toliko znanja in izkušenj, saj ni ravno veliko starejši od mene. Drugo tako izkušnjo, ki sem si jo živo zapomnil, sva doživela nekega vročega popoldneva, mislim da v prvih poletnih dnevih. Jaz sem si pač zaželel teren v Čičariji in klical sem prijatelje, da bi mi delali družbo. Igor se je, sicer začuden, odzval in tako sva šla tistega vročega popoldneva opazovat ujede v Čičarijo. Očitno sva izbrala idealen dan, kot da bi nekdo sokolu selcu (*Falco peregrinus*), planinskemu orlu in veliki uharici (*Bubo bubo*) prišepnil, da se morajo pokazati na svojem delovnem mestu. Videla sva selca nad Podpečjo, opazovala orlico, ki je ujela dolgo kačo in jo nesla na gnezdo, ter proti koncu dneva še videla veliko uharico na zanigrajski steni. Dogodke sva ob pršutu in refošku obudila in še enkrat premlela v gostilni pri Švabu blizu znane hrastovelske cerkve. Ko sem začel z vzorčenji za diplomsko nalogo, v kateri sem raziskoval prehranjevalno ekologijo štirih vrst sov v Slovenski Istri, mi je Igor zelo veliko pomagal pri iskanju izbljuvkov. V bistvu sem se od njega in od Mirana Gjerkeša, tudi izjemnega poznavalca ptic in ljubitelja narave, največ naučil glede poznavanja ptic. V tistih časih se ornitologije pač nismo učili na slovenskih fakultetah, ampak smo vpijali znanje starejših kolegov.

In potem je prišel Škocjanski zatok. Pogubi zapisano mokrišče je doživelo drugačno usodo in iz grdega račka se je razvil čudovit labod. Igor je v sodobnem Škocjanskem zatoku odigral izjemno vlogo. Intenzivno je lovil in obročkal ptice, s kolegi izpeljal redne monitoringe ornitofavne ter poprijel za različna nujna opravila, ki so bila potrebna v zatoku. Zatok je poznal kot nihče drug; podnevi in tudi ponoči, pozimi in poleti, v slabem in lepem vremenu, v vročih in ledeno mrzlih dneh. Pač ni imel urnika. Zato je tudi imel priložnost toliko videti v zatoku, manjši del tega pa mu je uspelo fotografirati. Spomnim se njegovih čudovitih fotografij močvirske uharice (*Asio flammeus*), lisice z mladiči, zajcev in še marsičesa. Sodelavci NRŠZ bodo morali sedaj vzgojiti novega ornitologa, ki bo nadomestil Igorja. Čaka jih težko delo, saj vsevednih naturščikov Igorjevega kova ali Škocjanskega Darwina, kot so ga šaljivo klicali, ni lahko ustvariti.

Že res, da vsi, ki gredo v penzijo, pravijo, da nimajo več toliko časa, kot so ga imeli, ko so bili zaposleni. A jaz bom Igorja še kdaj zaprosil, da se skupaj odpraviva na kakšno ornitološko ekskurzijo. Možnost, da z zanimivo in pošteno osebo preživiš lepe trenutke v naravi in se pri tem kaj naučiš, je prevelika skušnjava, da bi se ji kar tako odrekel.